

دو شبه 3 تیر 1392 - 15 شعبان 1434 - 24 ژوئن 2013

عملیات کوچک نصر 5 در منطقه جنوب غربی شهرستان سردشت، توسط سپاه (1366 ش) ...

3 تیر در دفاع مقدس

* عملیات کوچک نصر 5 در منطقه جنوب غربی شهرستان سردشت، توسط سپاه (1366 ش)

اشاره:

عملیات نصر 5 در نیمه شب تیرماه سال 1366 ش با رمز مقدس یا زهرا(س)، به منظور پاسخ‌گویی به شرارت‌های عراق در خلیج فارس، بمباران مناطق گردنشین عراق، تصرف و تأمین بخشی از ارتفاعات مسلط منطقه در جنوب غربی شهرستان سردشت در استان کردستان آغاز شد. طی این عملیات، علاوه بر آزادسازی برخی روستاهای ایران، رزمندگان اسلام بر ارتفاعات منطقه تسلط پیدا کرده، راه نفوذ عناصر ضدانقلاب به داخل مرزهای ایران اسلامی در آن منطقه مسدود گردید. در این عملیات دشمن شکست خورده به طرف مرزهای بین‌المللی عقب نشینی کرد و 20 کیلومتر از نوار مرزی تحت کنترل رزمندگان اسلام قرار گرفت.

* شهادت شهید کمال قشمی (1367 ش)

اشاره:

شهید کمال قشمی، سال ۱۳۴۴ ش در زنجان چشم به جهان هستی گشود. کودکی بیش نبود که گرفتار سوختگی شدید شد و بخش اعظم بدنش سوخت و به علت درمان نادرست، از پیوند ناقص پوست رنج می‌برد. کمال از همان دوران کودکی شروع به فراگیری کلام‌الله مجید کرد و دوران ابتدایی را در سال ۱۳۴۹ ش در مدرسه رازی زنجان آغاز و در سال ۱۳۵۶ ش به پایان رساند. در ابتدای تحصیلاتش مبتلا به بیماری سختی شد و تا دم مرگ پیش رفت اما شفا یافت. او در کنار تحصیل، در مغازه خیاطی دایی‌اش کار می‌کرد و علاوه بر پر کردن اوقات فراغت به امرار معاش خانواده نیز کمک می‌کرد. بعدها وقتی پدرش علاقه او را به کار دید، مغازه خیاطی‌ای برای وی و برادرش تهیه کرد تا در آنجا مشغول به کار شوند. کمال، دوران راهنمایی را در سال ۱۳۵۶ ش در مدرسه راهنمایی خاقانی زنجان آغاز کرد و هم‌زمان، با جریان فراگیر انقلاب اسلامی همراه شد. پس از پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی - زمانی که چهارده سال بیش‌تر نداشت - فعالیت‌های انقلابی خود را در کنار تحصیل پی گرفت و سرانجام، به‌خاطر حضور در بسیج و جبهه‌های پیکار حق علیه باطل، پس از پایان دوره راهنمایی، ترک تحصیل کرد. به‌دنبال شروع جنگ تحمیلی رژیم بعثی عراق علیه نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران، داوطلبانه به جبهه رفت اما به‌دلیل سن کم از حضور وی در جبهه ممانعت به‌عمل آمد تا این‌که در شناسنامه‌اش دست برد و سن خود را دو سال بزرگ‌تر کرد و با گذراندن دوره‌های آموزش نظامی، به میادین نبرد اعزام گردید. قشمی اولین بار به منطقه سومار اعزام شد و پس از بازگشت، به استخدام رسمی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی زنجان درآمد. سال ۱۳۶۲ ش ازدواج نمود و دو ماه بعد، دوباره راهی مناطق جنگی شد. کمال در زمان جنگ تحمیلی حدوداً شش مرتبه مجروح شد. یک نوبت از ناحیه پا به‌شدت زخمی و در یکی از بیمارستان‌های شیراز بستری شد. چندی بعد نیز به‌علت خون‌ریزی‌های زیاد دچار ضعف اعصاب شد و خود از این مسئله در رنج بود. قشمی طی عملیات خیبر، معاونت گروهان گردان ابوذر و در عملیات کربلای ۵ نیز فرماندهی گردان ولی‌عصر (عج) را به عهده گرفت. سرانجام، درحالی‌که فرماندهی گردان امام حسین (ع) را بر عهده داشت، در تاریخ سوم تیرماه سال ۱۳۶۷ هجری شمسی در سن بیست و سه سالگی در منطقه ماووت به‌شدت مجروح شد و به‌هنگام انتقال به بیمارستان، بر اثر خون‌ریزی زیاد به شهادت رسید. مزار پاکش در گلزار شهدای زنجان قرار دارد. از شهید کمال قشمی، یک فرزند به یادگار ماند.

3 تیر در گذر تاریخ

* قتل #171؛ میرزا جهانگیرخان شیرازی؛ مدیر روزنامه صور اسرافیل به دستور محمدعلی شاه (1287 ش)

اشاره:

میرزا جهانگیر خان شیرازی در سال 1355 ش (1292 ق) در شیراز به دنیا آمد. در 18 سالگی در مدرسه دارالفنون در تهران به تحصیل علوم و فنون جدید پرداخت و یکی از دانشمندان زمان گردید. در این هنگام بود که نهضت آزادی‌خواهی آغاز شد. او با حضور در جلسات و مجامع مخفی این نهضت، با بزرگان سیاسی ایران آشنا گشت و خود یکی از ارکان عمده آزادی‌طلبان به شمار رفت. وی در اوایل سلطنت محمدعلی شاه قاجار، روزنامه صور اسرافیل را راه‌اندازی کرد و از مشروطه دفاع نمود. جهانگیر خان سرانجام پس از اشغال مجلس توسط قوای روس، به دستور محمدعلی شاه دستگیر و به باغشاه منتقل شد. در باغشاه او را به همراه ملک‌المتکلمین در سوم تیرماه 1287 ش در 33 سالگی به طرزی فجیع به قتل رساندند.

* قتل #171؛ ملک‌المتکلمین؛ خطیب و روشنفکر مشروطه‌خواه توسط عوامل محمد علی شاه (1287 ش)

اشاره:

حاج میرزا نصرالله مَلِکُ الْمُتَکَلِّمِین در حدود سال 1240 ش (1277 ق) در اصفهان به دنیا آمد. در 22 سالگی به مکه رفت و در بازگشت، به هندوستان عزیمت نمود. در هندوستان کتابی به نام #171؛ مِنْ الخَلْقِ إِلِی الحَقِّ؛ برای بیدار ساختن مسلمانان

تصنيف كرد. پس از انتشار این كتاب، انگلیسی‌ها او را از هندوستان اخراج نمودند. از آن پس به ایران آمد و در بوشهر با سیدجمال الدین اسدآبادی ملاقات نمود. ملك المتكلمین از آن پس به اصفهان و تهران رفت و در جریان نهضت مشروطه با خطابه‌ها و سخنرانی‌های خود به آگاهی بخشی مردم پرداخت. ملك المتكلمین که از خطبا و وعاظ مشهور دوره انقلاب مشروطیت به شمار می‌رود، پس از آنکه مجلس شورای ملی، به فرمان محمدعلی شاه قاجار به توپ بسته شد، دستگیر و به دستور شاه، در سوم تیرماه 1287 ش در 47 سالگی به قتل رسید.

* پایان مرحله اول مشروطیت و آغاز استبداد صغیر در دوران مشروطه (1287 ش) اشاره:

با به توپ بستن مجلس شورای ملی و اعلام حکومت نظامی توسط محمدعلی شاه قاجار، مرحله اول مشروطیت که از سیزده مهر 1285 ش همزمان با گشایش اولین دوره مجلس شورای ملی آغاز شده بود، پایان یافت. با آغاز استبداد جدید که به دلیل عمر کوتاه آن، استبداد صغیر نامیده می‌شود، بسیاری از روشنفکران غرب‌گرا، صحنه مبارزات را رها نموده و یکبار دیگر جنبش مردم ایران با الهام گرفتن از روح مذهب و رهبری روحانیت، در اندک مدتی به اوج خود رسید. در این حال، مردم، در تهران و شهرستان‌ها، دست به دفاع مسلحانه زده و در نهایت توانستند با محاصره پایتخت، آن را به تصرف خویش درآورند. انگیزه و محرک اصلی مردم در این قیام، دستورالعمل‌هایی بود که از طرف علمای بزرگ، به ویژه از نجف اشرف به دست مردم می‌رسید. این بیانیه‌ها و روشنگری‌ها بود که بر مبنای وظیفه شرعی، مردم را در سراسر ایران، به مقاومت در برابر استبداد برانگیخت و علی‌رغم حکومت نظامی، به دفاع مسلحانه واداشت تا این‌که سرانجام، استبداد برای بار دوم سقوط کرد. در این میان، با برافراشته شدن دو پرچم روس و انگلیس بر سر در عمارت سفارت روسیه که شاه فراری مستبد را پناه داده بود، برای چندمین بار ماهیت سیاست‌های هماهنگ و مداخله‌جویانه روس و انگلیس روشن گردید. دوران استبداد صغیر، يك سال و 22 روز به طول انجامید و سرانجام با خلع محمدعلی شاه و آغاز انتخابات دوره دوم مجلس شورای ملی پایان یافت.

* درگذشت دانشمند و نویسنده معاصر، استاد «؛ سید مصحح الدین مهدوی اصفهانی՞؛ (ش) اشاره:

استاد سید مصحح الدین موسوی مهدوی اصفهانی در سال 1295 ش (1334 ق) در بیت علم و فضیلت در اصفهان زاده شد و در کودکی و نوجوانی هم زمان با فراگیری علوم قدیم، به تحصیل علوم جدید روی آورد. سید مصحح الدین، در اصفهان از محضر حضرات آیات میرزا محمدعلی حبیب آبادی، استاد سید محمدکاظم عصار بهره‌ها برد و پس از اخذ لیسانس، به اصفهان بازگشت. وی در اصفهان به تدریس، تحقیق و تألیف روی آورد و در رشته‌های تاریخ، جغرافیا، حدیث، تراجم و ادبیات اشتغال ورزید. استاد مهدوی بر اثر تلاش وافر در علوم حدیث از آیات عظام سید شهاب الدین مرعشی نجفی، محمدعلی اراکی، شیخ آقا بزرگ تهرانی، سید مصطفی صفائی خوانساری و دیگران اجازه روایت اخبار و احادیث اهل بیت (ع) را اخذ کرد. وی بیش از پنجاه سال از عمر خود را در کار تألیف و تحقیق و احیای عالمان دین و شرح خدمات مفاخر روحانیت شیعه گذرانید و از این رهگذر، کتاب‌های بسیاری را به عالم علم و دانش ارزانی داشت که این آثار نشانگر ژرفای تحقیق و تتبع و دقت در نقل و عشق او به اهل بیت (ع) عصمت و طهارت و علاقه‌اش به روحانیت شیعه است. زندگی‌نامه علامه مجلسی در دو جلد، بیان المفاخر در دو جلد، دانشمندان و بزرگان اصفهان، تعلیمات دینی برای دبیرستان در پنج جلد و ده‌ها اثر دیگر از جمله آثار این محقق فرزانه است. سرانجام آن مرد بزرگ پس از يك دوره بیماری در شب چهارم تیر ماه 1374 ش برابر با 26 محرم 1416 ق در 79 سالگی دار فانی را وداع گفت و در تخت فولاد اصفهان به خاک سپرده شد.

* تحصن مشروطه طلبان به رهبری «؛ شیخ فضل‌الله نوری՞؛ (ش) اشاره:

پس از پیروزی نهضت مشروطه و روشن شدن خطر انحراف آن، اقدامات شیخ فضل‌الله نوری به عنوان یکی از عالمان بزرگ زمان، علیه مشروطه غیرمشروع از اوایل سال 1286 ش آغاز شد. وی در روز سوم تیر همان سال در رأس عده‌ای از روحانیون و طلاب و اصناف که بالغ بر پانصد نفر می‌شدند در اعتراض به انحراف این نهضت به جریان غیردینی، در حرم حضرت عبدالعظیم در شهر ری متحصن شدند. وعاظ حاضر در آن تحصن، همه روزه ضمن ایراد سخنرانی، حکومت مشروطه را خلاف شرع دانسته و تقاضای جدی از شاه به عمل آورده که باید مشروطه، مشروع شود. در همان ایام شیخ فضل‌الله نوری به تمام علمای ایران تلگراف زد و ضمن برشمردن اعمال ضداسلامی که در قالب مشروطیت انجام می‌گرفت، از همه علما خواست علیه این جریان انحرافی به پا خیزند. شیخ فضل‌الله نوری می‌گفت: «؛ انقلاب مشروطه از اصول اولیه خود منحرف شده و عناصر مخالف اسلام در زیر لباس مشروطه‌خواهی، قصد دارند، تیشه به ریشه اسلام بزنند.՞؛ این تحصن یکی از بهانه‌های مهم فاتحان تهران برای اعدام شیخ فضل‌الله نوری در 11 مرداد سال 1288 ش برابر با 13 رجب 1327 ق گردید.

* برقراری حکومت نظامی در تهران

به دنبال به توپ بستن مجلس

(1287 ش)

اشاره:

يك روز پس از به توپ بستن مجلس، محمدعلی شاه قاجار برای ایجاد رعب در میان مردم و تعطیلی اجتماعات و انجمن‌های ملی، حکومت نظامی را در تهران اعلام کرد. بر اساس این فرمان، لیاخوف روسی فرمانده نیروهای قزاق مأمور شد تا با استفاده از نیروهای گارد قزاق، افراد مسلح را در شهر بازداشت کنند. طی این فرمان، تجمع مردم در شهر ممنوع گردید و به مأموران دستور داده شد تا با

شلیک گلوله مانع از اجتماع افراد شوند. همچنین برای جلوگیری از تحصن مردم در سفارت خانه‌ها یا حرم حضرت عبدالعظیم در ری، عفو عمومی اعلان نمودند. هدف از این کار، فریفتن مشروطه‌خواهان متواری بود، چنان که بدین وسیله، عده بسیاری دستگیر شدند.

* درگذشت عباس جلالی سوسن آبادی، نگارگر ایرانی (1383ش)
* راه آهن ایران به اروپا متصل شد (1350ش)
* هیئت امنای دانشگاه تهران تعیین شدند (1352ش)

اشاره:

هیئت امنای دانشگاه تهران بشرح زیر تعیین شدند: امیرعباس هویدا، دکتر منوچهر اقبال، دکتر هوشنگ نهاوندی، دکتر جمشید آموزگار، مهندس صفی اصفیا، دکتر عبدالمجید مجیدی، دکتر محمد نصیری، دکتر محمد باهری، دکتر عبدالله شیبانی، پروفیسور یحیی عدل و دکتر جمشید بهنام

* هنگام برگزاری آزمون کنکور در تهران در مقابل دانشگاه تظاهرات صورت گرفت. (1356ش)
دانشجویان خشم و نفرت خود را نسبت به رژیم درباره قتل دکتر شریعتی اعلام داشتند.

15 شعبان درگذر تاریخ

* تغییر قبله از 171#&مسجد الاقصی؛ در بیت المقدس به 171#&مسجد الحرام؛ در مکه به روایتی (2 ق)

اشاره:

تغییر قبله از بیت المقدس به مسجدالحرام در رکوع رکعت دوم نماز ظهر روز سه‌شنبه نیمه‌ی شعبان روی داد. این واقعه سیزده روز پس از واجب شدن روزی ماه رمضان بود. ابن هشام مؤلف سیره‌النبی معتقد است که تغییر قبله در نیمه‌ی ماه رجب، هفده ماه پس از ورود پیامبر به مدینه اتفاق افتاده است.

* ولادت با سعادت منجی عالم بشریت حضرت ولی‌عصر، امام زمان (عج) (255 ق)

اشاره:

معصوم چهاردهم، حجت دوازدهم، ولی الله المنتظر، بقیه‌الله الاعظم، حضرت امام زمان، مهدی موعود (عج) در نیمه‌ی شعبان سال 255 هجری قمری در سامرا به دنیا آمد. پدرش امام حسن عسگری (ع) و مادر آن حضرت، نرجس خاتون می‌باشد. آن امام، هم‌نام و هم‌کنیه‌ی پیامبر اسلام (ص) و دارای القاب قائم، منتظر، حجت، مهدی، خلف صالح، صاحب الزمان، بقیه‌الله و... می‌باشد. رهبری پیشوایان الهی به منظور هدایت مردم به سر منزل کمال مطلوب است و این امر در صورتی میسر است که آنها آمادگی بهره‌برداری از این هدایت الهی را داشته باشند. اگرچنین زمینه‌ی مساعدی در مردم وجود نداشته باشد، حضور پیشوایان آسمانی در بین مردم ثمری نخواهد داشت. فشارها و تزییقاتی که از جانب خلفای جور بنی‌عباس، به ویژه از زمان امام جواد (ع) به بعد، بر امامان معصوم وارد شد و محدودیت‌های فوق‌العاده‌ای که از طرف دستگاه حاکم برقرار گردید، فعالیت‌های امامان را به حداقل رسانید. وجود این وضعیت خاص در زمان امامت حضرت مهدی (عج) و همچنین احتمال به شهادت رساندن آن حضرت در آن شرایط حساس، نشان داد که زمینه‌ی مساعدی جهت بهره‌مندی از هدایت‌ها و راهبری‌های امامان در جامعه وجود ندارد. از این رو حکمت الهی اقتضاء کرد که حضرت مهدی (عج) به اذن خداوند متعال غیبت اختیار کند تا موقعی که آمادگی لازم در جامعه به وجود آید. او روزی خواهد آمد و زمین را که از ظلم و جور پر شده است، از عدل و داد پر خواهد کرد.

* روز جهانی مستضعفان

یکی از بارزترین خصوصیات حضرت مهدی موعود (عج) این است که حکومت عدل جهانی به رهبری آن حضرت و با حضور و همت و نقش آفرینی 171#&مستضعفان؛ تشکیل می‌شود. این خصوصیت، همان است که در کلام و پیام امام خمینی رحمه‌الله، بسیار مورد توجه بود و ایشان به صورت مکرر با تعبیراتی از قبیل مستضعفان، محرومان، پابرنه‌ها و گودنشین‌ها از این قشر مهم، ولی فراموش شده، یاد می‌کردند و بر ضرورت خدمت به آنها تأکید می‌نمودند. از همین روست که روز نیمه شعبان 171#&؛ روز جهانی مستضعفان؛ نام گرفته است.

* درگذشت 171#&علی بن محمد سمری؛ نایب خاص امام‌زمان و پایان غیبت صغری (329ق)

اشاره:

ابوالحسن علی بن محمد سمری چهارمین و آخرین سفیر و نایب خاص حضرت صاحب‌الزمان (عج) است که به امر آن حضرت در سال 326 ق به سفارت آن امام برگزیده شد. سمری به مدت سه سال نیابت خاص امام عصر را برعهده داشت و چند روز قبل از وفات، نامه‌ای از جانب امام به او رسید که وی را آخرین نایب حضرت معرفی نمود. با وفات او، باب وکالت و سفارت و نیابت خاصه مسدود شد و با به انتها رسیدن غیبت صغری، غیبت کبری آغاز گردید.

* انقراض سلسله‌ی آل بویه توسط 171#&طغرل سلجوقی؛ مؤسس سلسله‌ی سلجوقی (447 ق)

بغداد از سالیان قبل توسط امرای آل بویه اداره می‌شد تا این که طغرل سلجوقی، نیشابور، گرگان و طبرستان و... را فتح کرد. طغرل، در سال 447 ق بغداد را از ملک رحیم دیلمی، آخرین حاکم آل‌بویه گرفت و این سلسله را برانداخت و خاندان سلجوقی را بنیان نهاد.

* وفات عالم جلیل شیخ عبدالله مامقانی

(1351ق)

اشاره:

عبدالله مامقانی در تاریخ 15 ربیع‌الأول 1290 هـ. ق درنجف اشرف دیده به جهان گشود. در پنج سالگی خواندن و نوشتن قرآن را آموخت و پس از اینکه آثار هوش فراوان در وی نمایان شد پدرش تعلیم وی را به عهده گرفت. سپس نزد سایر اساتید علوم اسلامی را

آموخت. در ربیع‌الأول سال 1308

هـ. ق به درس خارج اصول و در محرم سال 1309 هـ. ق به درس فقه پدر حاضر شد و تقریرات آنها را نگاشت و تا زمان فوت پدرش (سال 1323 هـ. ق) این کار ادامه داشت. از سال 1309 هـ. ق به دستور شیخ حسن میرزا تألیف را آغاز کرد و تا پایان عمر بدین کار مشغول بود. دوران سطوح ایشان دو سال و نیم به طول انجامید؛ چون تمامی روزهای سال را به تحصیل اشتغال داشت و تنها روز عاشورا را تعطیل می‌کرد. در سال 1322 به مشهد مقدس سفر کرد و در سال 1338 به حج مشرف شد که مایه عزت شیعه را فراهم کرد. وی در این سفر به اقامه نماز جماعت بر طبق مذهب شیعه در برابر علمای مذاهب عامه پرداخت و هر شب افراد زیادی به او اقتداء می‌کردند.

24 ژوئن درگذر تاریخ

* آغاز حمله بزرگ «ناپلئون بُناپارت«؛ پادشاه فرانسه به روسیه تزاري (1812م)

* درگذشت «رابرت فولتن«؛ مبتکر امریکایی و مخترع کشتی بخار (1815م)

* آزادي شهر «کاراکاس«؛ در جریان جنگ های ضداستعمار اسپانیا (1821م)

* اختراع کوره های ذوب فلزات توسط «هنري بسمر«؛ صنعت‌گر انگلیسی (1843م)

* مرگ میشل «عقلق«؛ نظریه‌پرداز سیاسی عرب و پایه‌گذار حزب بعث (1989م) (ر.ک: 19 ژانویه)